הרואה כתם · ר"ש האשה שעושה לרכיה · דימה מאי מהדר לפירכות הא כמה משניות פ' בא סימן ודם הגדה בדיני כתמים וליפרוך מיניהו ולא שייך לשטיי עלייהו לא הרגשה עד ולא הרגשה שמע ואומר הכי"ר דמדיני כתמים ליכא למפרך דהייט יטלין להעמיד שיש זמן מרובה משעת הכבוס ולימור הרגשה ולאו לדעתה לבל בשמעתין פריך מכתמים דבשרה דאין רגילות לשהות כתם בבגד בלא דעתה שלא ייבש ויפול מיהו בריתא הנ' ספקות דמייתי לקמן פריך מחלוקה כמו שנפרש בהה"ו וי"ל דמשמע דזמן מועט היה שם דומיא דבשר ומשני דמזמן רחוק הוה ולימור הרגשה ולא לדעתה לא נמי כיון דרוב ימיה ממלאים יש לתמוה: **איבור** הרגשה שמע הוא' וא"ת אמאי לא נקט הרגשה מי רגלים כמו לעיל ואע"פ שלא המילה כדאמר בריש מכילתין והל"לבסבור הרגשה מי רגלים הוא וי"ל דהכא זמן מועט בין תשמיש למליאת הדם והיתה יודעת אם תרגיש במי רגלים אבל לעיל בין פקידה לפקידה יש זמן ארוך והרבה פעמים יש הרגשה מי רגלים ביניהם: **ובמגעות** והיסטות הלך אחר הרוב · פ"ה אשה שאין לה וסת ורגילה לראות עד שתרגיש בבשרה: קס"ד דשמואל ממתר לגמרי משום דלא הרגש' ותימה אמאי לא פריך לשמואל בכתמים מתני' דאיירו בכתמים מסאים אע"ג דלא הרגשה הוא דתנן בפ' בא סי' הרואה כתם תרי זו מקולקלת · ובפ' דם הגדה הכתם שנמצא בחלוק · ובתרקין דתנן מתמר ולמטה ממאה וליכא לשנויי בה לא הרגשה עד ולא הרגשת שמש · וע"ק כיון דשני ממגעות והיסטות איכוד הרגישה ולא אדעתה מאי פריך ליה תו מעל בשרה ספק טהור ספק טמא ותתיתין דכנגד התורפה דבגדנו נמי איכא למימר איכוד הרגישה ולאו אדעתה אע"ג דקאמר אם רוב ימיה בהרגשה הוא ובב נשים אינן רואות אלא בהרגשה וי"ל דמכולהו הנהו מתניתין דכתמים לא הוה מצי לאקשויי משום דאיכוד מוסן מרובה יצא הכתם מעשה ואימר אתשה ושכחה לפיכך פריך ליה מכל הנך מתניתין שיצא ממנה הדם מזמן קרוב ואי הרגישה היתה יודעת וכן מכתם שנמצא על בשרה מזמן קרוב בא ואי מזמן רחוק אתא אין דרך כתם לתתקיים על בשרה כי הויעה מעבירתו · אף על גב דבמגעות והיסטות דשרץ מינה הוינו שנמצא הכתם על הלוקה משום דבון דרוב ימיה מתרחים מסתמא מזמן קרוב בא הכתם א"ה משני ליה שמא מזמן רחוק בא וארגשה ולאו אדעתה: וקתני עומדת מטמאה · חק' ר"מ אדמקשי ליה מדר' מאיר ליסייעיה מר' יוסי דשליג עליה ואמר דלא הרגישה דאי בלא מי רגלים מפהר ר' יוסי ותאמי דנקפ מי רגלים להדייקך כדא דר"מ אדרבה לשמעינן בלא מי רגלים · אבל עומדת ויושבת בלא מי רגלים מטמאה אע"ג אתא לא הוה משוך: לעולם מתחר כי ליכא כגרים · תוד הכי מפרש לה בשלמי פירקין: רוב ימיה מטמאין · פרש"י אין לה וסת ורגילה לפירושו אמאי היא בחזקת מטמאה ולא אמר' בודאי ראתה לא אשה שאין לה וסת ותיכא שלא ראתה משיטמא דלא מיקמינן לה בדוחה · ונראה לפרש דקאי אל הלוקה ספק טמא פחות ומפרש לה בסמוך שעברה בשרץ של מבדים ופחות דקאמר מייתי אעליון אובעי ליה לאישתכוחי משום דיומנין דמנבתת שני הלוקין העליונים אבל כולם אינה רגילה לתנביה משום שלא יראה בשרה: קתני מיהא על בשרה דר"ל למשרץ תחילה אלא משום דשרץ מטמא דשמא אתא אע"ג דלא הרגישה ואע"ג דלא הרגישה: אמר רב ירמיה מדפתי מודה שמואל שהיא טמאה מדרבנן

הרואה · כנגד בית הסתר · לאחו מקום נפל להתם ומטמא: **על עקבה ועל רגלה גודלה ממעה** · רגלה גודלה של רגל ובגמרא מפרש טעמא: **מכפנים** · בין שני שוקים כל גובהן מן הארץ: **מבחון** · מכלן ומכלן: **לדדים** · תורה אור לאחורי השוק כל גובהן כנגד העקב ולפניו כל גובהן כנגד הרגל: **מן סמגור ולמעה** · כנגד בית התורפה הוא: **אם מגיע כנגד בית התורפה** · כגון שמגלה ברגלם בית ידה סמוך ליד שפעמים שפושמגן מזרועה וטפל כנגד מטה: **שלא כנגד בית התורפה** · כגון שמגלה סמוך לכתפה: **שהא חוזר** · פעמים ברגלם החלוק נהפך כלפי פניה שלמטה: **וכן בפוליום** · מעפורת שמתכסה בו אחרי"ל בלע"ז: **גמ' לרכיה** · מעלת מים: **עומדת ממעה** · לחיידי דדחיק לה עלמה דמעומד הסתיכה ולא יכלה לעלות הדור מי רגלים למקור ולחייבו דם: **יושבת מטורה** · דמכה יש לה במקום מי רגלים שלא דרך דם נדה ולאחת עם מי רגלים: **עד** · סדין שבוקת בו: **עגול** · אין זה דם בדיקה דדרך קיטה לחיות מעוך: **דמרגישה** · בשעת בדיקה ועגול להכי מהור לעולם לחמור הרגשה עד הואי שלעיטרתה בדיקה בעד: **על בשרה ספק טמא ספק טהור טמא** · סלו מפרש לקמן: **ובמגעות והיסטות הלך אחר הרוב** · אשה שלא מלאה כתם והכי היא מחזקת עלמה בספק נדה כגון שאין לה וסת ורגילה לראות הדור ומעה והסיטה ממא ואע"ג דהסתא לא הרגישה: **דאודקרה** · זקפה עלמה לאחוריה ואע"ג דעברה בשוק של מבדים ממאה דאי מעלמא אתאי, על חלוקה אבעי ליה לאשתכוחי:

מדרבנן

הרואה כתם על בשרה כנגד בית התורפה טמאה, ושלא כנגד בית התורפה טהורה. על עקבה ועל ראש גודלה טמאה, על שוקה ועל פרסותיה: מכפנים טמאה, מבחוץ טהורה, ועל הצדדין מבאן ומבאן טהורה, ראתה על חלוקה מן החגור ולמטה טמאה, מן החגור ולמעלה טהורה. ראתה על בית יד של חלוק: אם מגיע כנגד בית התורפה טמאה, ואם לאו טהורה. היתה פושטתו ומתכסה בו בלילה כל מקום שנמצא בו כתם טמאה מפני שהוא חוזר וכן בפוליום: **גמ'** אמר {שמואל} בדקה קרקע עולם וישבה עליה ומצאה דם עליה טהורה, שנאמר "בבשרה" עד שתרגיש בבשרה, ואי "בבשרה" מיבעי ליה *שמטמאה בפנים כבחוץ? *א"כ לימא קרא בבשר מאי בבשרה - שמע מינה עד שתרגיש בבשרה ואכתי מיבעי ליה *בבשרה ולא בשפיר ולא בחתיכה: תרתי שמע מינה הא שמע האשה שהיא עושה צרכיה וראתה דם רבי מאיר אומר אם עומדת - טמאה ואם יושבת - טהורה היכי דמי אי דארגשה, יושבת אמאי טהורה אלא לאו דלא ארגשה וקתני "עומדת טמאה"? לעולם דארגשה ואימור הרגשת מי רגלים הואי: עומדת הדור מי רגלים למקור ואייתי דם ויושבת טהורה תא שמע עד שהיה נתון תחת הכר ונמצא עליו דם אם עגול טהור ואם משוך טמא היכי דמי אי דארגישה עגול אמאי טהור, אלא לאו דלא ארגישה וקתני משוך טמא? לא, לעולם דארגישה ואימור הרגשת עד הואי: משוך ודאי מגופה אתא עגול טהור תא שמע נמצא על שלו טמאין וחייבין בקרבן נמצא על שלה אתיום טמאין וחייבין בקרבן, נמצא על שלה לאחר זמן טמאים מספק ופטורין מן הקרבן היכי דמי אי דארגישה, לאחר זמן אמאי פטורין מן הקרבן, אלא לאו דלא ארגישה וקתני "נמצא על שלה אתיום טמאין וחייבין בקרבן"? לא, לעולם דארגישה ואימא הרגשת שמש הוה תא שמע נמצאת אתה אומר ג' ספקות באשה "על בשרה ספק טמא ספק טהור - טמא, על חלוקה ספק טמא ספק טהור - טהור, ובמגעות והיסטות הלך אחר הרוב" מאי "הלך אחר הרוב" לאו אם רוב ימיה טמאה ואע"ג דלא ארגשה? לא, אם רוב ימיה בהרגשה ארגשה ולאו אדעתה אמר מר על בשרה "ספק טמא ספק טהור - טמא, על חלוקה "ספק טמא ספק טהור - טהור" ה"ד? מחגור ולמטה, על חלוקה אמאי טהור והא תנן מן החגור ולמטה טמא מחגור ולמעלה על בשרה אמאי טמא והתנן ראתה דם על בשרה שלא כנגד בית התורפה טהורה? אב"א מחגור ולמטה ואב"א מחגור ולמעלה: אי בעית אימא מחגור ולמטה כגון שעברה בשוק של מבדים על בשרה מגופה אתאי דאי מעלמא אתאי על חלוקה מיבעי ליה אשתכוחי על חלוקה מעלמא אתא דאי מגופה אתא על בשרה מיבעי ליה אשתכוחי ואי בעית אימא מחגור ולמעלה כגון דאודקרה: על בשרה ודאי מגופה אתאי דאי מעלמא אתאי על חלוקה איבעי ליה אשתכוחי על חלוקה מעלמא אתאי דאי מגופה אתאי על בשרה איבעי ליה אשתכוחי {קתני מיהא} על בשרה ספק טמא ספק טהור - טמא ואע"ג דלא הרגישה ועוד תנא הרואה כתם על בשרה כנגד בית התורפה טמאה ואע"ג דלא הרגישה? אמר רב ירמיה מדפתי מודה שמואל שהיא טמאה מדרבנן

*) גי' ר"מ קושם כרבי

[נעיל כתם מי מתם]

[נעיל כתם]

נעיל כתם

לקמן נמי: [נעיל יהי]

* בדנגרפא דקאמר "תנוי טמאר מינה" ולא מלת עד חמור הרטיבו הנטעת מוסד בנה קיים הדרך ובי. ולדבר נוכל לומר בפשט פטול ובמונת הרגתי הייני תנאי בגמרא דדבר הראוהר "עד שתרגיש בבשרה"

נעיל ידי ופ"ש

* אחרי הסוגריים, הגה חוזרת לקושיות הש"ס לשמואל. בתוכם הגה מבארת את הקושי הראחרון שהוזכר הגה-

מבנה

◇ מלבי בירור היכי דאי בחגאה אל: אל בעיה ב' אל חלוקה

נוסאי מקבר

אל: מאיאת כתם

בעיה

חלוקה

מה בינה לבני מקוואות מגיאה טוגים

נוסאי מקבר (ד"ה טמ)

(ב) ב' בעיאים בדינו מ"ר מראה:

בדקה קרקע עולם ומצאה דם עליה טהורה:

ב אין האשה נטמאית אלא אם הרגישה בטרם ב - (נחמ) כל נדר טאיגו מקבל (בקיון קרקע) אינו מקבל בחמים

"מיבעי ליה" קושיות - "בגמרא" שנאמר כאיקור לפיא בלדיל, מיבעי ליה ושיטון אחר

- קושיות אל הא דאמר שמואל אמר אין האשה נטמאית אלא אם כן הרגישה זה הרגישה

תוספי הרא"ש

הרואה כתם · עד שתרגיש בבשרה: קס"ד דשמואל ממתר לגמרי משום דלא הרגש' ותימה אמאי לא פריך לשמואל בכתמים מתני' דאיירו בכתמים מסאים אע"ג דלא ארגשה הוא דתנן בפ' בא סי' הרואה כתם תרי זו מקולקלת · ובפ' דם הגדה הכתם שנמצא בחלוק · ובתרקין דתנן מתמר ולמטה ממאה וליכא לשנויי בה לא הרגשת עד ולא הרגשת שמש · וע"ק כיון דשני ממגעות והיסטות איכוד הרגישה ולא אדעתה מאי פריך ליה תו מעל בשרה ספק טהור ספק טמא ותתיתין דכנגד התורפה דבגדנו נמי איכא למימר איכוד הרגישה ולאו אדעתה אע"ג דקאמר אם רוב ימיה בהרגשה הוא ובב נשים אינן רואות אלא בהרגשה וי"ל דמכולהו הנהו מתניתין דכתמים לא הוה מצי לאקשויי משום דאיכוד מוסן מרובה יצא הכתם מעשה ואימר אתשה ושכחה לפיכך פריך ליה מכל הנך מתניתין שיצא ממנה הדם מזמן קרוב ואי הרגישה היתה יודעת וכן מכתם שנמצא על בשרה מזמן קרוב בא ואי מזמן רחוק אתא אין דרך כתם לתתקיים על בשרה כי הויעה מעבירתו · אף על גב דבמגעות והיסטות דשרץ מינה הוינו שנמצא הכתם על הלוקה משום דבון דרוב ימיה מתרחים מסתמא מזמן קרוב בא הכתם א"ה משני ליה שמא מזמן רחוק בא וארגשה ולאו אדעתה: וקתני עומדת מטמאה · חק' ר"מ אדמקשי ליה מדר' מאיר ליסייעיה מר' יוסי דשליג עליה ואמר דלא הרגישה דאי בלא מי רגלים מפהר ר' יוסי ותאמי דנקפ מי רגלים להדייקך כדא דר"מ אדרבה לשמעינן בלא מי רגלים · אבל עומדת ויושבת בלא מי רגלים מטמאה אע"ג אתא לא הוה משוך: לעולם מתחר כי ליכא כגרים · תוד הכי מפרש לה בשלמי פירקין: רוב ימיה מטמאין · פרש"י אין לה וסת ורגילה לפירושו אמאי היא בחזקת מטמאה ולא אמר' בודאי ראתה לא אשה שאין לה וסת ותיכא שלא ראתה משיטמא דלא מיקמינן לה בדוחה · ונראה לפרש דקאי אל הלוקה ספק טמא פחות ומפרש לה בסמוך שעברה בשוק של מבדים ופחות דקאמר מייתי אעליון אובעי ליה לאישתכוחי משום דיומנין דמנבתת שני הלוקין העליונים אבל כולם אינה רגילה לתנביה משום שלא יראה בשרה: קתני מיהא על בשרה דר"ל למשרץ תחילה אלא משום דשרץ מטמא דשמא אתא אע"ג דלא הרגישה ואע"ג דלא הרגישה: אמר רב ירמיה מדפתי מודה שמואל שהיא טמאה מדרבנן